

Sportowiec

U progu nowego sezonu

W A R S Z A W A
1 GRUDNIA 1949
Nr 8 Rok I
C E N A 30 ZŁ

W NUMERZE
ZAMIESZCZAMY ARTYKUŁY
PRZED SEZONEM ZIMOWYM
NAUKA CIOSÓW PROSTYCH
PIŁKARSKIE GRY UZUPEŁNIAJĄCE
WYJAZD KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO

Kultura fizyczna w BULGARII

Mineło 5 lat od powstania ludowo-demokratycznego państwa bułgarskiego, w którym na gruzach faszyzmskiego sportu zrodziła się masowa socjalistyczna kultura fizyczna.

Na czele sportu bułgarskiego stoi Centralny Komitet Kultury Fizycznej przy Prezyd. um. Rasy Ministrów. Kierownictwo sportem wyczynowym leży w rękach trzech Związków Sportowych podlegających Komitetowi.

Pod opieką Narodowego Związku Wychowania Fizycznego, rozwija się lekkoatletyka, piłka nożna, pływanie, kolarstwo itd.

Narodowy Związek Sportów Technicznych troszczy się o popularyzację sportu motocyklowego, szybownictwa, strzelectwa, jazdy konnej i innych sportów technicznych. Do chwili obecnej Związek ten nie obejmuje wielu rekordów, ale ma bardzo dobre możliwości rozwoju dzięki współpracy z analogicznymi organizacjami ZSRR i krajowej demokracji ludowej.

Upowszechnieniem i umasowaniem Kultury Fizycznej i Sportu zajmują się Związki Zawodowe poprzez swoje komórki Kultury Fizycznej i Sportu.

Kultura Fizyczna i Sport dz. eli się na 6 pónów a mianowicie:

1. Dynamo — odpowiednik naszej Gwardii
2. C.D.A. — wojsko
3. Młodzież wiejska
4. Młodzież szkolna
5. Brygady pracy — (młodzieżowe brygady pracy)
6. Związki Zawodowe.

Pion Związków Zawodowych dzieł się na 4-ry Zrzesze-n'a — z których każde skupia sportowców 7 Związków Zawodowych (w Bułgarii jest 28 Związków Zawodowych):

- a) „Spartak”
- b) „Lewski”
- c) „Lokomotiv”
- d) „Metalist”

Dzięki współpracze Zrzeszeń i trzech Związków Sportowych cyfra czynnych sportowców w Bułgarii przekracza pół miliona.

Trzeba stwierdzić, że obecnie osiągnięcia są bardzo wielkie. Są one zastęga przede wszystkim szkolnictwa, brygad młodzieżowych i wojska, gdzie wychowanie fizyczne jest wysoce doceniane i stoi na odpowiednim poziomie.

Sport bułgarski rozwija się intensywnie. W pływaniu raz po raz padała nowe rekordy. Podobnie jest w lekkiej atletyce, gdzie w ostatnim roku zostały ustanowione nowe rekordy krajowe we wszystkich konkurencjach. Na liście rekordów wpisują się coraz to nowe nazwiska młodych sportowców, którzy pracują bezustannie nad podniesieniem swego poziomu.

Wielkim osiągnięciem sportowców bułgarskich było zajęcie trzeciego miejsca przez koszykarzy na Igrzyskach w Sofii. W ubiegłym roku przegraliśmy się w bezpośredniej walce na boiskach o wysokiej wartości bułgarskiej piłki nożnej. Dobra klasa reprezentacji również siatkarze i zapalnicy.

Celem każdego sportowca bułgarskiego jest zdobycie odznaki sprawności fizycznej (G. T. O.), która oparta jest całkowicie na wzorach radzieckich, rozszerzona o łowiectwo i rybactwo. Nazwiska zdobywców odznaki sprawności fizycznej wraz z ich zdjęciami i krótkimi

życiorysami są umieszczane w prasie codziennej pt. „Nowi zdobywcy odznaki G. T. O.”. Odznakę oraz kostiumy sportowe (biały z odznaką G. T. O. na koszulce) otrzymują zdobywcy przeważnie z rak samego przewodniczącego Komitetu.

Zdobywcy odznaki są traktowani i poważani na równi z przodownikami pracy.

Wielką popularność zyskały w Bułgarii „Święta Kultury Fizycznej”, które są obchodzone corocznie. Marzeniem każdego sportowca jest wzięcie udziału w centralnej paradzie sportowej w Sofii, która jest przeglądem osiągnięć odrodzonego demokratycznego sportu bułgarskiego. W czasie tego święta, miasta, a szczególnie stolica toną w flagach, a dekoracje wskazują nam drogę Ludowo Demokratycznej

Republiki Bułgarskiej w dziedzinie Kultury Fizycznej i Sportu.

Poza tym doroczna wielka impreza masowa są jesienne biegi na przełaj. W tym roku stanęło na starcie tych biegów 360.000 biegaczy, przy czym olbrzymia większość startujących zdobyła minimum do odznaki sprawności fizycznej.

Sport Ludowej Republiki Bułgarii, wzorując się na doświadczeniach potężnego sportu radzieckiego, znajduje się obecnie na najlepszej drodze do dalszego rozkwitu i rozwoju.

Podobnie jak w ZSRR Kultura Fizyczna i Sport służą w Bułgarii masom pracującym i są czynnikiem wychowania socjalistycznego.

Fred Better

PRZEGLĄD WYDARZEŃ

Wyniki zagraniczne:

Szermierka: Węgry — Polska w szpadzie 9:7, Węgry — CSR w florecie kobiet 6:3, Węgry — CSR w florecie mężczyzn 9:7, Węgry — CSR w szpadzie 9:7.

Wyniki krajowe:

Koszykówka: Spójnia Gdańsk—AZS Warszawa 42:38, AZS Warszawa — Kolejarz Toruń 35:33, Kolejarz Poznań — Stal Świętochł. 39:34, Związkowiec Warta — Stal Świętochł. 53:34, Spójnia Łódź—Gwardia Kraków 40:35, Spójnia Łódź—Ogniwo Cracovia 53:49, AZS Kraków—Kolejarz Ostrów Wlkp. 27:18.

Piłka nożna: Poznań — Warszawa 7:1, Śląsk — Kraków 0:1, Opole — Łódź 4:1, Związkowiec Garbarnia — Górnik Radlin 2:0.

Zakończenie pierwszej rundy Pucharu Kałuży przyniosło zdecydowaną zwycięstwo Poznania, który nie stracił ani jednego punktu. Kraków z jedną przegraną i jednym remisem ukończył na drugim miejscu.

W ten sposób Puchar Kałuży prawdopodobnie zakończył swój byt w tej formie, w jakiej istniał on dotychczas. I słusznie. Układ rozgrywek pucharowych był wybitnie elitarny. Dla czego w pucharze brało udział tylko sześć reprezentacji okręgowych, dla czego nie dopuszczono innych?

Druga runda pucharu ma się odbyć w roku przyszłym, ale zapewne rozgrywki zostaną już zreformowane. Reorganizacja pójdzie w tym kierunku, aby do rozgrywek pucharowych dopuścić jak najwięcej drużyn, bez względu na ich przydział do takiej czy innej klasy.

Naturalnie drużyna po jednym przegranym meczu będzie odpadać z dalszych rozgrywek. Ten system pucharowy stosowany jest niemal wszędzie na świecie i stanowi ważny czynnik w upowszechnieniu sportu piłkarskiego. W Związku Radzieckim w rozgrywkach o puchar ZSRR bierze udział tysiące drużyn, a nie rzadko bywa, że zespoły pierwszej ligi schodzą z boiska pokonane przez prowincjonalne, mniej znane kluby. Przyczynia się to bardzo do wynajdywania nowych talentów dla kadry reprezentacyjnej.

Ligowe rozgrywki w piłce koszykowej wykazują supremację zespołów poznańskich, krakowskiej Gwardii i łódzkiej Spójni.

Ważne jest i to, że zespoły mocno odmłodziły swe składy i że nareszcie zaczynamy widzieć nowoczesną koszykówek, taktykę gry wzorowaną na znakomitych koszykarzach radzieckich i czechosłowackich.

Z okazji Międzynarodowego Tygodnia Studenta odbyło się w całym kraju szereg imprez akademickich we wszystkich niemal dyscyplinach sportu, przy czym poziom demonstrowany przez sportowców wyższych uczelni był wszędzie naprawdę dobry.

Imprezy Tygodnia Studenta — to właściwy pokaz szeroko zakrojonego ruchu sportowego na terenie akademickim.

Nasz kalendarz międzynarodowy przewidywał dwie imprezy: mecz bokserski i szermierczy z Węgrami. Pierwszy nie doszedł do skutku z racji opieszłości władz bokserskich w załatwieniu formalności wyjazdowych. Szermierze spotkanie na sprządy przyniosło nam pozornie zaskakującą porażkę z mistrzami świata w stosunku 9:7. Na planszy jednakże Polacy zdobyli zaledwie 4 punkty (Nawrocki 2, Sobik i Zaczek po 1), resztę walk Węgrzy oddali, mając już i tak zapewnione zwycięstwo.

Dzisiejszy przegląd wydarzeń wypada zakończyć dwoma jeszcze, niezwykle ważnymi wydarzeniami z terenu krajowego. Oto w ostatnich dniach rozpoczął się w Warszawie pierwszy w Polsce kurs wyszkoleniowy dla działaczy kół i klubów sportowych. W ciągu roku 1950 na całym terenie kraju na kursach takich zostanie przeszkolonych około 2000 działaczy. Kursy organizuje Związkowa Rada KP i Sportu przy CRZZ. Drugim wydarzeniem o niecodziennym znaczeniu jest odbyty niedawno w Warszawie pierwszy w Polsce Zjazd Prasy Sportowej.

Podjęta przez Zw. Zaw. Dziennikarzy przy pomocy GUKF akcja większego uaktywnienia prasy w dziedzinie właściwej propagandy kultury fizycznej i sportu jest ze wszelkich miar godna uwagi.

A. T. Miller.

WEJŚCIE NA STADION KLUBU SPORTOWEGO „GÓRNIK” KADZIŁEWKA W OKRĘGU WOROSZYŁOWSKIM. WYBUDOWANY PRZEZ SPORTOWCÓW.

PRZED SEZONEM ZIMOWYM

Utarło się u nas twierdzenie, że warunki klimatyczne — brak śniegu i mała ilość dni mroźnych nie pozwala na systematyczne i planowe uprawianie dwóch zasadniczych sportów okresu zimowego — łyżwiarstwa i narciarstwa, że jedynie tereny górskie stwarzają takie warunki, lecz w proporcji do całego kraju jest to znikomy wyściniec w ujęciu powszechnych możliwości uprawiania a tych ze wszelkich miar zalecanych dziedzin sportu.

Biorąc pod uwagę fakt, że rzeczywisty klimat nasz nie stwarza idealnych warunków uprawiania sportów zimowych, należy jednak stwierdzić, że mimo to nie należy demobilizować w stosunku do pełnego wykorzystania tych dni, a często tygodni, kiedy warunki dogodne są stnieją.

Zakładając z góry, że nie będzie mrozu i śniegu — a jeżeli będzie, to krótki okres czasu, w sezonie przedzimowym teren nie czyni żadnych przygotowań. Plac pod ślizgawkę nie dostosowany, sprzęt nie skompletowany, brak or-

ganizatora, instruktora, brak potrzebnych na organizację funduszy, brak chociażby jak najbardziej prymitywnego planu działań a. Kiedy chwyci mróz i spadnie śnieg, również w terenie nic się nie dzieje, bo jedną uważają, że jest to stan przejściowy, a więc nie oplaci się czegoś robić — drudzy natomiast chcą nawet coś zorganizować, nie mogą, bo ziemia zamarzła i nie można zrobić obwałowania na placu wyznaczonym na ślizgawkę, bo podczas mrozu są trudności z doprowadzeniem hydrantów z wodą, bo brak sprzętu, słowem nie przezwyciężone trudności — a więc trzeba rezygnować. A kiedy nadchodzi odwilż i śnieg stopnieje, to znowu nie warto czynić przygotowań, bo prawdopodobnie jest to ostatni mróz i śnieg w tym roku. Tak przemija sezon zimowy.

Ten stan rzeczy trzeba jak najszybciej zmienić. Trzeba zmobilizować teren i zorganizować stan gotowości do sezonu z mowego. Nie będzie wtedy niespodzianek. Wykorzystamy każdy dzień i każdą go-

dzinę dla uprawiania tak pięknych i wartościowych z punktu widzenia zdrowotnego sportów, jakimi są łyżwiarstwo i narciarstwo.

A więc nie czekać! Najwyższy czas przystąpić do prac przygotowawczych.

Kto to ma robić?

Nie oglądajmy się jeden na drugiego i nie czekajmy, aż ktoś za nas pracę wykona. Związek Młodzieży Polskiej poprzez koła terenowe i hufce „Służby Polsce” musi ująć w cjątywę w swoje ręce. Napewno w wykonaniu prac przygotowawczych nie będzie osamotniony. łyżwiarstwo i narciarstwo, to sporty, które w państwowym planie imprez i akcji masowych są polecone do przeprowadzenia Zrzeszoniom, organizacjom i Związkom, realizującym wychowanie fizyczne w kraju. A więc oddolna inicjatywa i zapal młodzieży spotka się z akcją planowaną przez czynniki powołane do tego. Koła sportowe przy zakładach pracy, Ludowe Zespoły Sportowe na wsi, szkoły, organizacje, jednostki Wojskowe i Bezpieczeń-

stwa oraz czynniki samorządowe powinny ściśle współdziałać a inicjatywę młodzieży podtrzymywać i popierać.

Co należy przygotować i wykonać?

Wybrać teren i odpowiednio go przygotować do zorganizowania ślizgawki. Przeprowadzić jego niwelację, doprowadzić wodę, zabezpieczyć św. atło, tam gdzie jest to możliwe, pomyśleć o zbudowaniu przy placu, chociażby prymitywnej szatni. Założyć sekcję łyżwiarską i narciarską przy kole czy zespole, która zajmie się przygotowaniem sprzętu i zorganizowaniem wypożyczalni łyżew i nart, uzupełni we własnym zakresie lub z pomocą fachowców brakujące części sprzętu, zużyte naprawi i postara się o zwiększenie jego ilości. Zorganizuje pogadanki i propagandę łyżwiarstwa, stworzy zespoły suchej zaprawy zimowej. Wymierzy i ustali trasy do biegów narciarskich, na których będą się odbywały zawody, zdawanie norm do Odznaki Sprawności Fizycznej i Odznaki za Sprawność Polskiego Związku Narciarskiego.

Nie należy również zapominać o konieczności wcześniejszego wytypowania kierownika, instruktora, czy też przodownika akcji łyżwiarskiej i narciarskiej na danym terenie. Z braku pełnowykwalifikowanych sił, należy wytypować i wciągnąć do współpracy najlepszych w zespole narciarzy i łyżwiarzy. Trzeba zatroszczyć się o to, by dostarczyć im odpowiednie podreęczniki, czy też instrukcje do planowanego prowadzenia szkolenia oraz organ zowania zawodów i imprez.

Są to podstawowe czynności konieczne do zrealizowania przed sezonem zimowym. Od stanu organizacyjnego terenu, od inicjatywy członków koła czy zespołu, prężności i aktywności kierowników, zależy szybkie i dokładne przeprowadzenie przygotowań i wykrycie w celu jeszcze innych potrzeb i spraw, które zaistnieją, dzięki specyficznemu charakterowi danego środowiska.

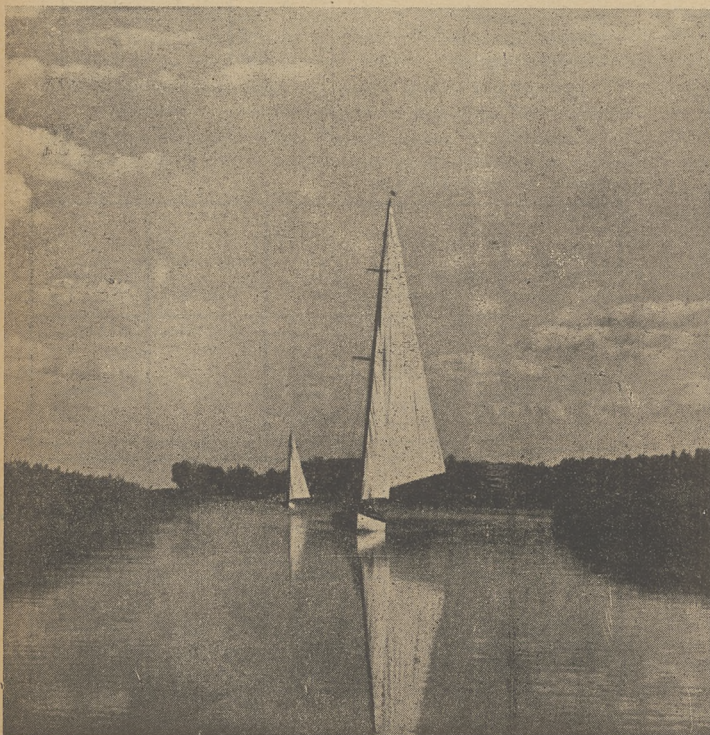
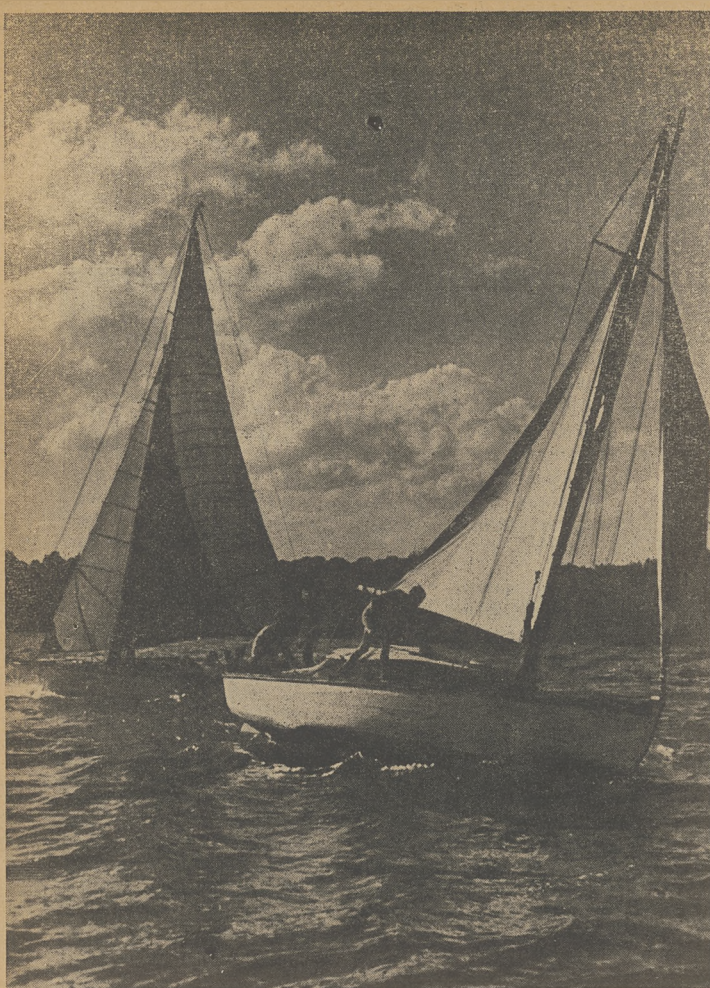
Zadanie przed nami jasne — zorganizować stan gotowości do sezonu zimowego. Mając to na uwadze, napewno dostrzeżemy wcześniej wszystko co może nam komplikować sprawne przeprowadzenie naszych planów okresu zimowego.

Tak przygotowany sezon, będzie sezonem powszechnego uprawiania narciarstwa i łyżwiarstwa, bo całkowicie wykorzystamy warunki jakie zaistnieją, bo nie stracimy ani jednego dnia mroźnego i śnieżnego.

Zygmunt Nawrocki.

SPORTOWCY BULGARSCY PRZY BUDOWIE WŁASNEGO STADIONU.

FOTOGRAFICZNY

KONKURS

ROZSTRZYGNĘCIE KONKURSU NA NAJLEPSZE ZDJĘCIE O TEMATYCE SPORTOWEJ

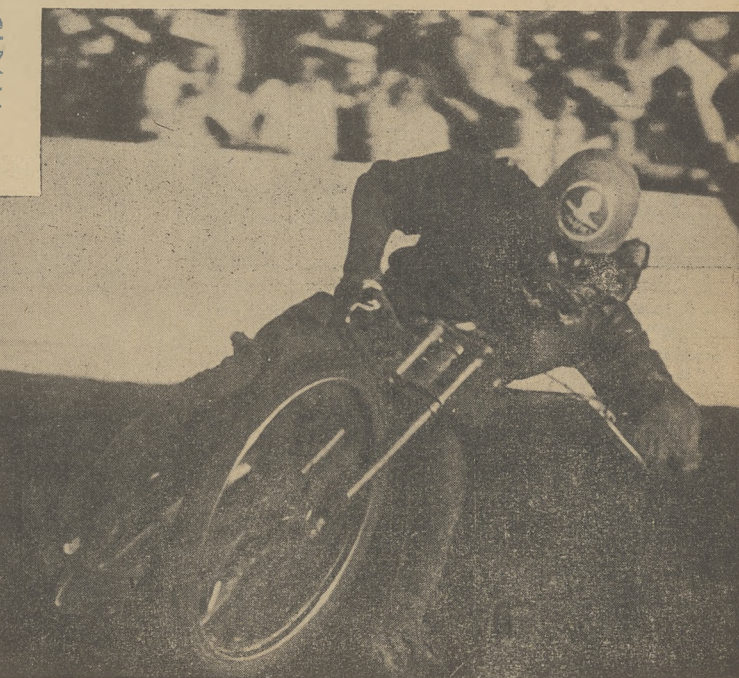
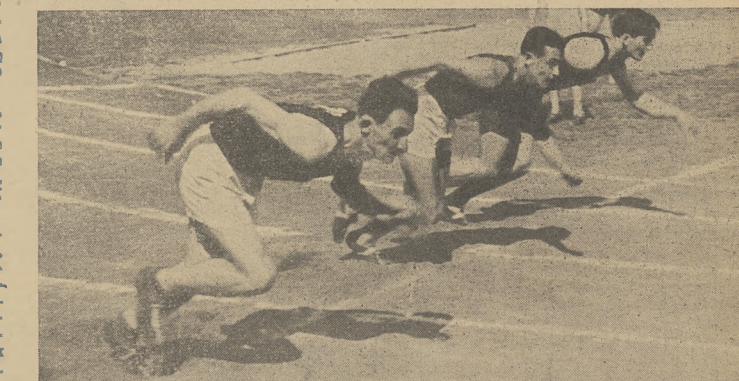
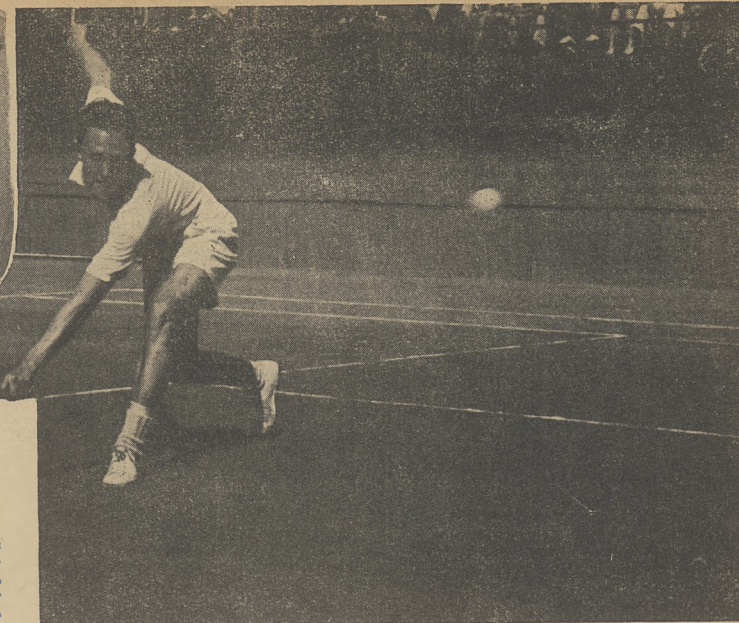
Sąd konkursowy, w skład którego weszli: Szule Marian, przedstawiciel Min. Kultury i Sztuki, Sunderland Jan z Polskiego Towarzystwa Fotograficznego, Brzezicki Arkadiusz i Stoklosa Elżbieta przedstawiciele GUKF, Zakrzewski Stanisław i Plotrowska Irena, z redakcji „Sportowca”, przyznał I nagrodę w wysokości 50.000 zł. za pracę pt. „Skok wzwyż”, opatrzoną godłem „Sportowiec XIII”, II nagrodę w wysokości 45.000 zł. za zdjęcie o tematyce żeglarskiej z żeglarskiego, gimnastyki, tenisa i szermierki, opatrzoną godłem „Wit”, III nagrodę w wysokości 25.000 zł. za pracę „Regaty II” i „Do wrotu przez szlag” opatrzone godłem „Bogota”.

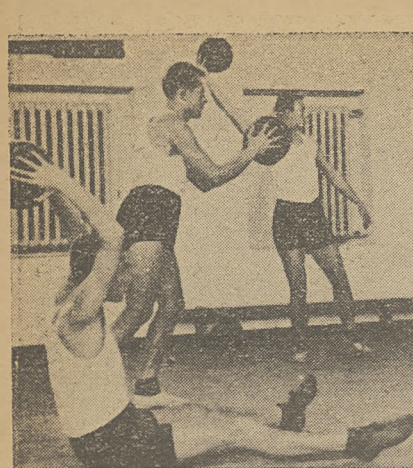
Dalsze nagrody w wysokości po 5.000 zł. każda, przyznano za następujące zdjęcia: IV „Pokaz gimnastyczny” oraz „Ohnsorge w skoku wzwyż” opatrzone godłem „Styl”, V „Start” — godło „Rapid”, VI godło „Koziołek”, VII „Ślalom kajakowy” — godło „Włosna”, VIII „Olejniczak na wirażu” — godło „Urszula” i IX — godło „Mongol”.

Po otwarciu kopert okazało się, że pierwsza nagroda przypadła Janowi Ruszkowskiemu (Warszawa), druga — Witoldowi Zarzyckiemu (Wrocław), trzecia — Wiesławowi Tomaszewiczowi (Kraków), czwarta — Kazimierzowi Przychodzkowskiemu (Poznań), piąta — Zdzisławowi Kaczmarekowi (Bydgoszcz), szósta — Ludwikowi Kozłowskiemu (Gdańsk), siódma — Edwardowi Baranowskiemu (Warszawa), ósma — M. Kleczek (Bytom), dziewiąta — Janowi Nogajowi (Katowice).

Ogółem nadesłano ponad trzysta zdjęć, z czego 252 prace odpowiadały warunkom konkursu.

Reprodukujemy obecnie: serię zdjęć odznaczoną II nagrodą — autor: Witold Zarzycki, pracę odznaczoną V nagrodą (po prawej w środku) autor: Zdzisław Kaczmarek oraz pracę odznaczoną IX nagrodą (po prawej u dołu) — autor: Jan Nogaj. Pozostałe prace nagrodzone — ukażą się w najbliższych numerach.

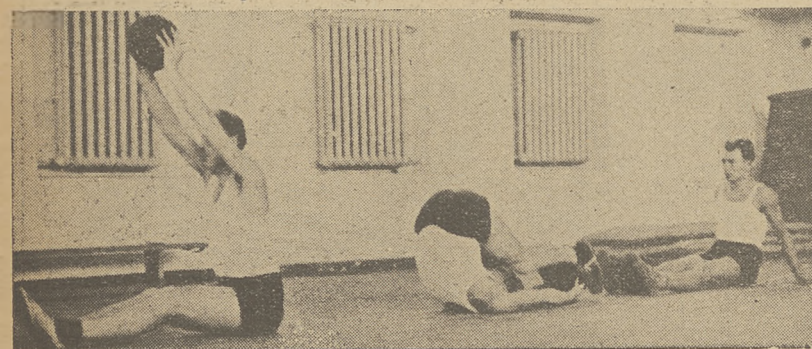
Rys. 1. PODANIA PIŁKI.

Zaprawa ogólna winna być stosowana przez cały rok. Pracę drużynową można podzielić na trzy okresy: przed sezonem, w sezonie i po sezonie. Główne nasilenie ćwiczeń kondycyjno-sprawnościowych musi być stosowane przed sezonem, co powinno nam dać na sezon drużynę przygotowaną wszechstronnie do zawodów. W tym okresie poza normalnymi okresami treningów wskazane są specjalne godziny ćwiczeń kondycyjno-sprawnościowych. W czasie sezonu formę drużyny tylko podtrzymujemy, a nie dopiero przygotowujemy. Po sezonie należy dać zawodnikom pewien okres odpoczynku (1-3 mies), który winni spędzić na uprawianiu innych sportów, celem zmiany kierunku zainteresowań, a co za tym idzie odprężenia psychicznego.

Do zaprawy ogólnej koszykarza zaliczamy: gimnastykę ze specjalnym uwzględnieniem biegów, skoków, rzutów, ćwiczeń z piłkami lekarskimi. Formy i nasilenie ćwiczeń zaprawy ogólnej układamy w zależności od wieku, płci, siły fizycznej i zaawansowania ćwiczących.

Gimnastyka koszykarza winna zawierać dużo ćwiczeń zwinnościowych, natomiast mniej ćwiczeń siłowych, chociaż i te należy uwzględnić w odpowiedniej mierze. Przy dobieraniu ćwiczeń nie dajemy od razu ćwiczeń trudnych, co może zniechęcić ćwiczących, a stopniowo je utrudniamy w miarę ich opanowania.

Podajemy tok lekcyjny gimnastyki (10-15 min.):

góry: Rys 5 PRZENOSZENIE PIŁKI STOPAMI DO WYPROSTOWANYCH RĄK W LEŻNIU PRZEWROTNYM

dołu: Rys. 6. SKAKANKA.

Ogólna Zaprawa KOSZYKARZA

1) Ćwiczenie porządkowe (zbiórka, powitanie). 2) Lekki bieg. 3) Ćwiczenie ramion. 4) Ćwiczenie nóg. 5) Ćwiczenie mięśni pleców (wydłużenie mięśni). 6) Ćwiczenie ramion i nóg. 7) Ćwiczenie mięśni bocznych (skłony w bok). 8) Ćwiczenie mięśni przednich (mięśnie brzucha). 9) Ćwiczenie mięśni ramion. 10) Ćwiczenie mięśni przednich (klatka piersiowa). 11) Ćwiczenie nóg.

Po gimnastyce przystępujemy do dalszych ćwiczeń, będą to biegi i skoki. Dla wyrobienia wytrzymałości stosujemy marszobieg.

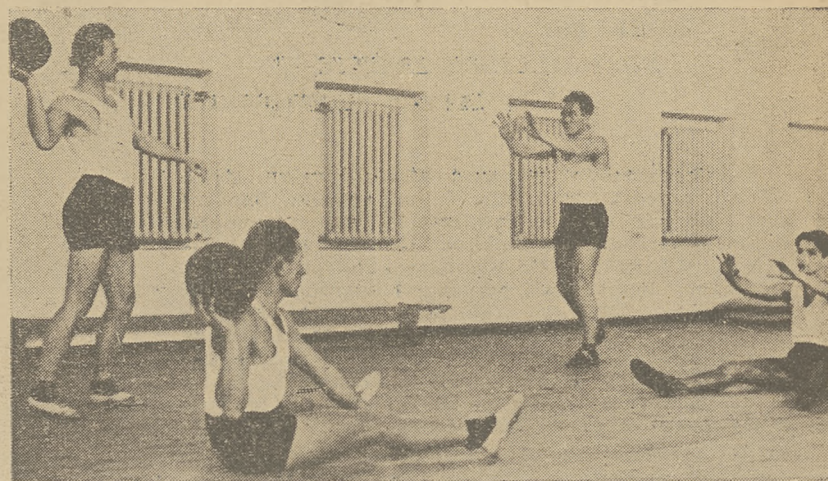
chłopcy: 13-14 lat dystans do 800 m.	
15-16 " " " 1500 "	
17-18 " " " 3000 "	
ponad 19- " " " 5000 "	
dziewcz. 13-14 " " " 300 "	
15-16 " " " 400 "	
17-18 " " " 500 "	
ponad 19- " " " 1000 "	

Szybkość wyrabiamy przez naukę startów lub zabaw (np. wyścigi rzędów, sztafety wahadłowe). Zwrotność wyrabiamy przez starty na boki, biegi tyłem, cwały, biegi z obrotami.

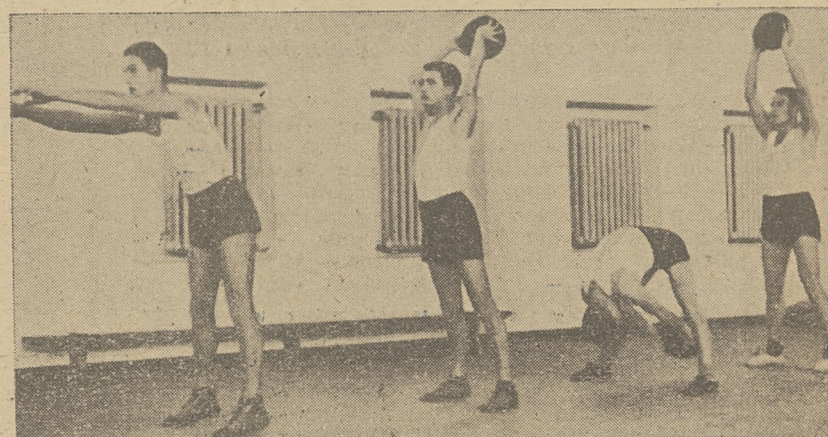
Skoki są również ważnym elementem ogólnej zaprawy koszykarza. Podajemy kilka ćwiczeń: 1) W biegu na sali (boisku) podskoki do kosza z odbicia lewą i prawą nogą, przy odbiciu lewą nogą, prawa ręka sięga kosza, przy odbiciu prawą nogą, lewa ręka sięga kosza. 2) Z półprysiadu podskoki z odbicia obunóż z wymachem ramion w górę. 3) Skok w dal stylem naturalnym z odbicia lewą i prawą nogą.

Następnym punktem zaprawy kondycyjno-sprawnościowej są ćwiczenia z piłkami lekarskimi. Piłki lekarskie w pracy przygotowawczej zawodnika stosujemy w dwu celach: 1) jako ćwiczenia siłowe dla rąk i tułowia, 2) jako ćwiczenia techniczne przy nauczaniu prawidłowych postaw przy chwytach i podaniach. Ze względu na bezpieczeństwo ćwiczymy piłkami lekarskimi tylko pod okiem instruktora.

- Zasób ćwiczeń:
1. Dwa szeregi. Wykrok. Podania piłki oburącz (rys. 1 i 2).
 2. Mały wykrok. Rzut piłki półgórnej prawą (lewą) ręką. Partner chwytą oburącz.
 3. Bokiem do partnera. Rzut „hakiem” prawą (lewą) ręką. Partner chwytą oburącz.
 4. Siad rozkroczny. Rzut półgórny prawą (lewą) ręką. Partner w siadzie rozkrocznym chwytą oburącz (rys. 3).

Rys. 3. RZUTY POŁGÓRNE.

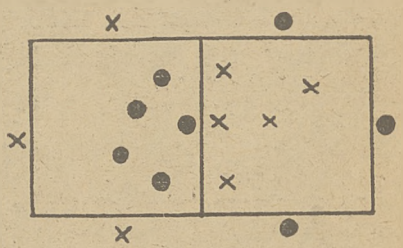

Rys. 4. RZUT PIŁKI ZNAD GŁOWY.

5. Siad rozkroczny. Rzut piłki oburącz znad głowy. Partner w siadzie rozkrocznym chwytą oburącz.
6. W rozkroku. Wzniesienie piłki oburącz do góry, skłon w dół, wznos do góry i wyrzut nad głowę do partnera (rys. 4).
7. Siad płaski z oparciem rękoma o podłogę, chwyt piłki stopami. Z siadu przejście do leżenia przewrotnego z przenoszeniem piłki stopami i ułożeniem jej na wyprostowane ręce, powrót do siadu z równoczesnym rzutem piłki do partnera (rys. 5).

- Gry piłkami lekarskimi:
1. „Walka o piłkę”. Na dwu liniach równoległych, znajdujących się od siebie w odległości 12-13 m. ustawiamy dwa zespoły. Każdy z ćwiczących ustawia się naprzeciw jednego z przeciwników. Pomiedzy każdą z tych par na połowie drogi znajduje się piłka lekarska. Zadaniem ćwiczących jest przeniesienie piłki na swoją linię startową. Wyrwanie piłki jest dozwolone. Wygrywa ta grupa, która zdobędzie większą ilość piłek.
 2. „Walka o piłki”. Wszystkie posiadane piłki układamy w dużym kole na środku boiska koszykówki. Ćwiczących dzielimy na dwie równe drużyny, które ustawiają się plecami do siebie na obu końcowych liniach boiska. Zadaniem

jest przeniesienie na linię startu jak największej ilości zdobytych piłek. Wyrwanie piłek jest dozwolone. Wygrywa ta drużyna, która w ciągu 10 sek. przeniesie na swoją linię startu jak największą ilość piłek.

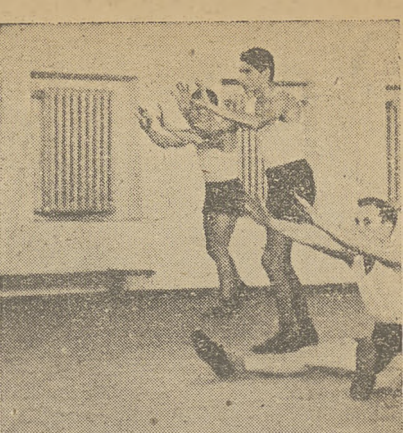

„Cztery ognie”

Gra piłką do koszykówki: „Cztery ognie”. Gra zbliżona do „dwu ognia” z tym, że atakuje się przeciwnika z czterech stron, a nie z dwóch. Pierwszy wybity staje z prawej strony pola, drugi wybity z lewej i potem się strony uzupełnia, w miarę zbliżania pozostałych zawodników.

Do ogólnej zaprawy koszykówki zalecamy również stosowanie ćwiczeń bokserskich oraz skakankę (rys. 6).

Tadeusz Ulatowski

Rys. 2. PRZYJMOWANIE PIŁKI.

U góry: POSTAWA W SPIRALI W WYKONANIU ANNY BURSCHI I BOLESŁAWA STANISZEWSKIEGO.

kilka obrotów w miejscu. Starać się o zachowanie wszelkich prawideł odnośnie piruetów na lodzie.

10. Skakanka. Na zakończenie ćwiczeń robić należy skakankę. Zacząć od 1 minuty, stopniowo dojść do 3 minut. Po 2 — 3 tygodniowym treningu należy wszystkie możliwe do wykonania na ziemi elementy z jazdy dowolnej ćwiczyć w takt muzyki, starając się już przed sezonem ułożyć i zapamiętać programy naszej jazdy, które przewidujemy na zawody względnie popisy.

W dni pogodne, nawet gdy są przymrozki, doskonałą zaprawą na świeżym powietrzu jest t. zw. marszobieg. Łyżwiarze w czasie takiego marszobiegu mogą stosować skoki łyżwiarские z dużego rozbiegu.

Bolesław Staniszewski

JAKĄ POWZIĄĆ DECYZJĘ

Piłka nożna

Bramka zostaje zdobyta równocześnie z gwizdkiem kończącym gre. Czy sędzia bramkę uznaje?

Lekkoatletyka

Na starcie biegu 100 m. zawodnik pociągnięty zostaje przez przedwcześnie uciekającego ze startu sprintera. Czy sędzia udziela napomnienia obu zawodnikom, czy tylko jednemu?

Siatkówka

Gracz po ścięciu piłki traci równowagę. Zawodnik drużyny przeciwnej podtrzymuje go i nie dopuszcza w ten sposób do jego upadku. Jaką decyzję podejmuje sędzia?

Zawody żużlowe

Na trzecim okrążeniu zawodnik przewraca się z maszyną, przy czym motor gaśnie. Po dłuższych wysiłkach jeździec uruchamia maszynę i jedzie dalej. W międzyczasie przeciwnicy przegonili go o pełne okrążenie i pechowy zawodnik mija metę tuż za zwycięzcą, jednak z różnicą całego okrążenia. Ostatnie okrążenie zawodnik zdublowany przejeżdża samotnie.

Czy sędziowie przyznają mu punkty za ostatnie miejsce w wścigu, czy też nie?

Odpowiedzi na powyższe pytania w numerze następnym „Sportowca”.

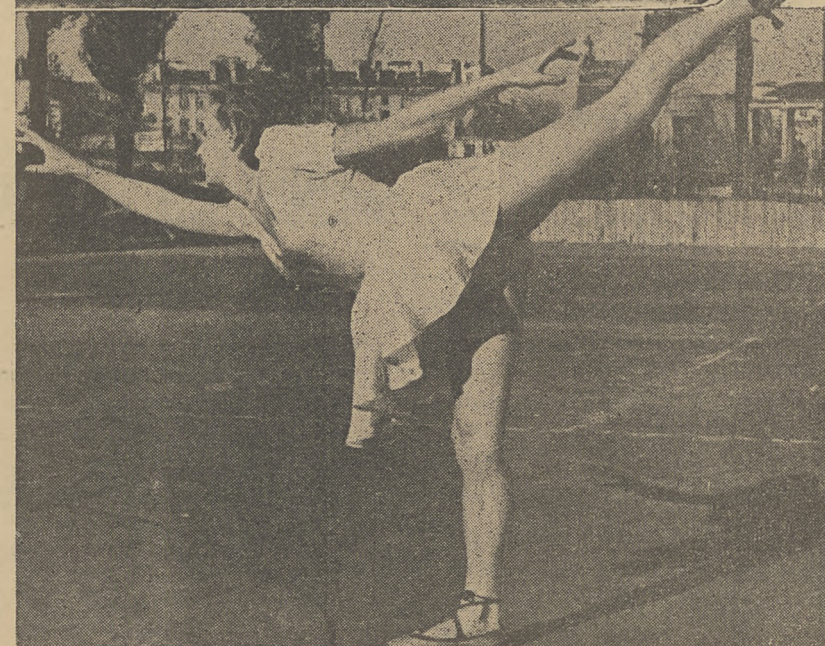
Kupimy natychm ast

RZECZYNI PRZEWROTNYCH CZASOPISM SPORTOWYCH

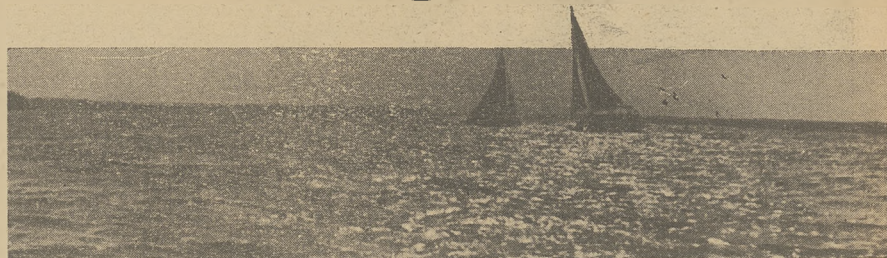
oraz wszelkiego rodzaju

KSIĄŻKI Z DZIEDZINY SPORTU

Oferty z prośbą o adres redakcji ul. Marszałkowska nr 58.

Rosną szeregi żeglarzy

ZAPADA ZMROK. ŻAGŁÓWKI POWRACAJĄ DO PORTU.

Gdyby tego rodzaju tytuł artykułu pojawił się w prasie sportowej przed rokiem 1939, wywołałby uśmiech ironii, niedowierzania, może nawet niesmaku wśród „jachtmanów” tego elitarnego sportu. Elitarność sportu żeglarskiego w Polsce przedurzędniowej polegała na uprawianiu go wyłącznie przez ludzi zamożnych i wpływowch. Nieprawdopodobnym wypadkiem byłoby uczestnictwo słuszarza czy szofera na kursie lub obozie żeglarskim.

SPORT ŻEGLARSKI PRZED WOJNĄ.

Żeglarstwo w pojęciu tych „jachtmanów” rozpoczynało się od posiadania własnego jachtu i ubrań reprezentacyjnych. Tylko nieliczne wyjątki wśród postaci „świata żeglarskiego” pojmowały ten sport jako szkołę wychowania społecznego i życia zespołowego młodzieży.

Niegdyś na pytanie zadawane na egzaminie młodemu adeptowi: „co daje ci sport żeglarski?” — wystarczającą odpowiedzią była — „przyjemność”.

Nie chciano pamiętać o tym, że i żeglarstwo jest sportem, który wyrabia cechy charakteru jednostki, jak również wytwarza mocne więzi zespołowości.

W POLSCE LUDOWEJ.

Nowa struktura sportu w Polsce Ludowej, która oczywiście obejmuje również i żeglarstwo, stawia na innym poziomie zagadnienie uprawiania jachtingu śródlądowego i morskiego. Chcemy wychować naszych żeglarzy nie w przesadach, snobizmie i dla samej tylko przyjemności uprawiania tego sportu, ale — wręcz przeciwnie — w duchu zrozumienia potrzeb i idei naszego Państwa i przygotowania ich do pracy i obrony.

Sport ten wyrabia takie cechy, jak: siłę woli, odwagę, szybkość orientację, wytrzymałość i dokładność i tymi właśnie cechami żeglarstwo pragnie wzmocnić społeczeń-

stwo, które przez ich wykorzystanie będzie mogło przyspieszyć odbudowę i przebudowę Polski Ludowej.

Żeglarze polscy to nie tylko sportowcy, ale przede wszystkim przyszłe kadry instruktorów, przygotowujące fachowców do pracy w żegludze śródlądowej i morskiej.

WYCHOWAMY NOWE KADRY ŻEGLARZY.

Główny Urząd Kultury Fizycznej opracowując to zagadnienie pod kątem umasowienia i stworzenia kadr żeglarskich przygotowanych fachowo i ideologicznie, rozpoczął szkolenie na swoich ośrodkach specjalnych, w Ośrodku Instruktorskim Żeglarstwa Morskiego w Jastarni i w Ośrodku Instruktorskim Żeglarstwa Śródlądowego w Giżycku.

Dobór ideologiczny i fachowy został powierzony organizacjom młodzieżowym jak: Z. M. P., Z. H. P., Z. A. M. P. oraz Zrzeszoniom Sportowym.

DOTYCHCZASOWE OSIĄGNIĘCIA.

Dorobek na tym odcinku w sezonie żeglarskim 1949 roku przedstawia się następująco: przeszkolono dla organizacji młodzieżowych i Zrzeszeń Sportowych na stopień przodownika i instruktora morskiego 63, na stopień przodownika i instruktora śródlądowego 59, poza tym na stopnie żegl. morskiego 63, na stopnie żegl. śródląd. 95 osób.

Tak więc żeglarstwo polskie wkroczyło na nową drogę rozwoju dla dobra Polski Ludowej.

Jerzy Jastrzębski

ZAŁOGA NA DZIOBIE PRZYGOTOWANA DO PODEJŚCIA DO NABRZEŻA.

CHCESZ UZYSKAĆ
WYNIKI W SPORCIE
PAMIĘTAJ O CODZIENNEJ
GIMNASTYCE PORANNEJ

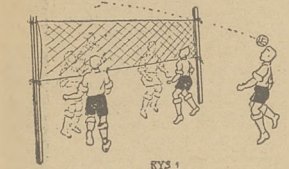
Piłkarskie gry uzupełniające

Sezon piłkarski skończył się. Piłkarze schodzą z boisk.

Wśród zawodników obserwujemy przesyt piłki, niechętnie biorą oni udział w ćwiczeniach technicznych czy taktycznych a praca nad podniesieniem kondycji jest już niepotrzebna w obliczu nadchodzącej przerwy zimowej. Czy wobec tego rezygnujemy z wszelkich zorganizowanych zajęć na boisku? Nie. Sięgnijmy tylko do przyjemnej i interesującej formy, jaką są piłkarskie gry uzupełniające. Zabawy, ich charakter nie męczy zawodników, a wiele wprowadza urozmańcenia.

„Siatkówka piłkarska”.

Boisko i siatka zawieszona jak do normalnej gry w piłkę siatkową. Gracze zamiast rękami muszą odbijać piłkę głową. Zaczęcie gry następuje przez pod-

RYŚ 1

bicie piłki głową. Rozpoczynającemu zagrywkę, jeden z własnych graczy podrzuca piłkę ręką na głowę. Oczywiście piłka musi z zagrywki być podana bezpośrednio na połowę boiska przeciwników. Wszystkie inne przepisy gry są takie same jak w normalnej piłce siatkowej.

Słabszym zespołom zezwalamy na dowolną ilość podań czy podbić głową na swojej stronie boiska, ale w zespołach zaawansowanych wolno na własnej połowie wykonać tylko 3 podbićcia piłki i to nie kolejno przez tego samego gracza. Zespoły do siatkówki piłkarskiej mogą liczyć od 2 do 6 zawodników, w zależności od czego zmniejszamy lub zwiększamy odpowied-

no rozmiary boiska. W zespołach juniorów można nawet pozwolić na jedno zetknięcie się piłki z ziemią na własnym boisku, jeżeli piłka bez pomocy nóg, czy też rąk, znajdzie się w dalszym ciągu w grze. Punktację wprowadzamy nieco inną: pozostawiając oczywiście stratę piłki, przejścia graczy itd. 10 punktów — set. Do gry używamy piłki siatkowej, a nie normalnej, piłkarskiej.

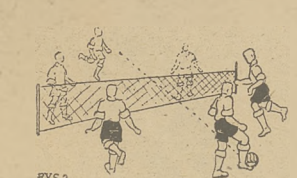
„Tenis p'lkarski”

Wymiary boiska mogą odpowiadać normalnym rozmiarom kortu tenisowego, ale rozmiar ich jest uzależniona od warunków terenowych i od ilości grających. Dla drużyn liczących po 2 zawodników boisko nie powinno być większe niż 10x15 m. Boisko przedzielone jest po środku linią (linię robimy najczęściej z powiązanych skałanek) lub siatką zawieszoną na wysokości normalnej siatki tenisowej (około 1 m). Serwujący staje raz z prawej, raz z lewej strony poza tylną linią pola i podbićciem piłki nogą wprowadza piłkę w grę bezpośrednio na połowę boiska przeciwników. Piłkę wolno w grze podbić nogami lub głową, bezpośrednio z powietrza lub po jednym odbiciu (po koźle). Punkty liczy się za udane przebiecie piłki na stronę przeciwnika, tak aby nie mógł on jej odbić spowrotem. Za błędy uważa się:

1. zetknięcie się piłki na własnym polu więcej niż 1 raz z ziemią,
2. dotknięcie lub odbicie piłki od ziemi czy też otaczających przedmiotów (łącznie ze słupkami siatki) zanim przejdzie ona pole przeciwnika lub zetknie się z graczem drużyny przeciwników.
3. dotknięcie piłki ręką,
4. przejście piłki pod linką lub za utrzymanie się jej w siatce. Otarcie się piłki o linę czy też siatkę nie jest uważane za błąd, jeżeli przejdzie ona na połowę przeciwnika.

5. przy dotknięciu liny w czasie serwowania, rzut powtarza się, a przy ponownym zetknięciu się lub otarciu o linę — liczy się za błąd.

Na własnej stronie boiska, jeżeli drużyna liczy tylko 2 zawodników (debel) nie wolno podawać sobie piłki wewnątrz pola. Natomiast przy większej ilości graczy a co za tym idzie większych rozmiarach boiska dozwolone jest podanie pomiędzy partnerami. Punkty liczy się podobnie jak przy „siatków-

RYŚ 2

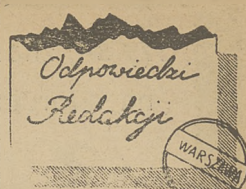
ce piłkarskiej”, zachowując obowiązki zaliczania punktów zdobytych tylko w wypadku popełnienia błędu przez przeciwnika, po własnym serwowaniu, 10 zdobytych punktów stanowi seta.

Odmiana I.

Boisko 10x5 m a więc po jednej stronie kwadrat 5x5 m. W tych wymiarach tak zwane single — a więc gra jeden przeciwko jednemu. Najczęściej spotykaną formą jest właśnie ta, pozwalająca na przeprowadzenie współzawodnictwa w drużynie przez wyłonienie zwycięzcy indywidualnego.

Nie mając siatki ani liny możemy „tenis” prowadzić w środkowym kole boiska piłkarskiego. Obwód tego koła, o średnicy 9 m daje granicę pola gry. Linia środkowa dzieli wtedy pola przeciwników, zastępując jednocześnie siatkę. Wobec tego piłka zagrywana na połowę przeciwnika musi przejść przez linię górą a nie może być zagrana dołem, prowadzącą grę instruktor rozstrzyga wtedy prawidłowość zagrania.

Tadeusz Foręs

Ob. ANDRZEJ SEDLACZEK, Poznań. Uderzenie, w czasie którego pękł naciąg rakiety, jest ważne i o ile piłka nie przeszła poza siatkę, przeciwnik zyskuje punkty. Po skończonej piłce gracz może zmieścić rakiety. Gdyby nie posiadał rakiety zapasowej — musi dokonać grę rakiety z pękniętym naciągiem. Odbiór zaś nie mógł grać — przegrywa walkowerem.

Ob. STEFAN CHOJNACKI, Warszawa. O dokładne informacje w sprawie przepisów prosimy zwrócić się do Polskiego Związku Tenisowego, Warszawa, Wilcza 23.

Ob. EMIL KRET, Łańcut. Populana Biblioteczka Sportową Głównego Urzędu Kultury Fizycznej (wyd. „Prasa Wojskowa”) omówimy w następnym numerze.

Ob. JERZY GOŁĘBIAK, Poznań. Proponując współpracy chętnie przyjmujemy. Pożądane materiały, wszystkich gałęzi sportu uprawianych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wartości wychowawczo-społecznych. Honorarium za artykuły drukowane wstawek dziennikarskich

Ob. ZDZISŁAW BARTCZAK, Łódź. Zestawienie wyników spotkań międzynarodowych i tabeli rekordów poda kalendarz „Sportowca” na rok 1950, który ukaże się w pierwszych dniach stycznia.

Ob. JERZY GRAB, Łódź. Zimowy trening lekkoatlety omówimy w najbliższym numerze.

Ob. WŁADYSŁAW RAKOWSKI, Jarosław. Żądane numery prześlemy po nadesłaniu 150 zł. Za miłe słowa dziękujemy.

Ob. JAN ALBRECHT, Sopot. Za miły list serdecznie dziękujemy.

Śmiało uczynmy pierwszy krok...

PIERWSZY KROK...

Przypadek był przyczyną, dzięki której jedna z czołowych polskich florecistek rozpoczęła uprawiać szermierkę.

Przy wycieraniu naczynia wysunął się jej z rąk talerz.

Natychmiastowy refleks, błyskawiczny ruch ręki i talerz został uchwyczony, nim jeszcze upadł na ziemię.

„Powinnaś uprawiać szermierkę, masz szybką decyzję” — powiedział wtedy jej mąż.

Przyszła reprezentantka Polski zapisała się wobec tego do klubu. Pierwszy

krok na planszy szermierczej potwierdził błyskawiczny refleks. To też ćwiczy do dnia dzisiejszego... teraz już wraz ze swym synem, obliczającym juniorem PZS.

Dużo jest młodych, zdrowych kobiet, które chciałyby uprawiać sport — ale... Od czego zacząć? Do kogo się zwrócić?

Jeśli jesteś młoda, masz zdrowe serce i mocne płuca, zgłaszasz się w Kółko Sportowym swego zakładu pracy lub do Powiatowego Inspektoratu Kultury Fizycznej, by rozpocząć pracę do Odnaki Sprawności Fizycznej. Stając kolejno do wszystkich prób, objętych odznaką, masz

możność zapoznania się z różnymi dyscyplinami sportu i dokonania wyboru tej dyscypliny, która najbardziej Ci odpowiada.

W tym sporcie możesz się doskonalić, nie zaniebując corocznego odnawiania odznaki dla utrzymania wszechstronnego wycwiczenia ciała.

Jeśli zasmakujesz w sporcie wyczynowym, zapiszesz się do klubu sportowego — a kto wie, czy któregoś dnia głosną zwycięstwo nie nagrodi Twój pracy i systematycznego treningu.

Jeśli wiek lub stan zdrowia nie pozwalają Ci na intensywny wysiłek fizyczny, masz możliwość wyboru mniej

forsownych, łatwiejszych form ćwiczeń. Znowu za pośrednictwem koła sportowego lub tego samego Inspektoratu Kultury Fizycznej zapisujesz się na kurs gimnastyczny, na lekcje pływania, siatkówkę czy hucznictwo — sport zdrowy, estetyczny i wymagający minimalnego wkładu sił fizycznych.

Ćwiczysz w miarę sił, dbając o to, by przemęczenie nie zniechęciło Cię i nie wpłynęło ujemnie na twoje samopoczucie.

Jest jeszcze jedna gałąź sportu, stosowna dla każdego wieku, niezależna od pory roku, nie wymagająca sprzętu, ani urządzeń i nie pociągająca za sobą spe-

cialnych wydatków — to turystyka i wycieczki.

Trasę wycieczki możesz dobrać dowolnie, a czas dostosować do warunków. Możesz iść sama, w gronie rodziny lub w dobranym według woli towarzysztwie. Rytmiczny, sprężysty krok, powietrze nasycone słońcem lub ostrym mrozem zimy, piękno otaczającego krajozrazu odświeża Twój organizm i dodadzą nowych sił do czekającej Cię pracy.

A więc... nie spadajacy talerzyk, nie przypadek, a świadomy wybór niech zadecyduje o Twoim pierwszym kroku na drodze sportowej.

Halina Rozwadomska.

Czy się znasz na sporcie

?

1. Jaki klub zdobył największą ilość tytułów mistrzowskich Polski w piłce nożnej i w jakich latach?

2. Kto z polskich zawodników jako pierwszy w historii naszego sportu zdobył medal olimpijski i w jakiej konkurencji?

3. Czy znasz komendy używane przez startera przy biegach: „na miejsca”, „gotów” w języku rosyjskim, czeskim, francuskim?

4. Kto z łyżwiarzy nosi miano: „Nurmego na lodzie”?

5. Ile razy i z kim nasza pływacka reprezentacja zwyciężyła w spotkaniach międzypaństwowych?

ODPOWIEDZI

NA PYTANIA Z Nr 7.

1. W skład pięcioboju lekkoatletycznego (mężczyzn) wchodzi konkurencje: skok w dal, rzut oszczepem, bieg 200 m, rzut dyskiem i bieg 1500 m.

W skład pięcioboju nowoczesnego: jazda konna w terenie (3000 m), szermierka, strzelanie z pistoletu na odległość 25 m, pływanie 300 m stylem dowolnym, bieg na przełaj 4000 m.

2. O tytuł mistrza Polski w gimnastyce przyrządowej walczy się: a) na drążku, b) poręczach, c) kółkach, d) koniu z lękami i e) w skokach przez konia, skrzyń lub kół.

3. Pivot jest to kilkakrotny wykrok tą samą nogą w którymkolwiek kierunku, przy nieodrywaniu drutów (pivotujących) od podłoża.

4. W rzucie dyskiem tytuł mistrza zdobył Nina Dumbadze, który rzucił 50 m, osiągając wynik 53,25.

W rzucie oszczepem zwyciężyła Radzieckie użyłki wyniki ponad 50 m: Smirnicka 53,41, Majuczaj 50,32, Anokina 50,20.

5. Spotkanie w piłkę nożną trwa dwa razy po 45 min., w koszykówkę dwa razy po 25 min., w hokeja na lodzie trzy razy po 15 min. i w szczyptorniaka dwa razy po 30 min.

ZDJĘCIE NAGRODZONE NA KONKURSIE FOTOGRAFICZNYM „SPORTOWCA”.
FOTOGRAFOWAŁ WITOLD ZARZYCKI.

Jerzy Kierst

RAZEM

Na łąkach, gdzie przeszłość
runęła jak kłęska —
my młodzi, my z pieśnią
słoneczną i męską —
W kopalni z kilofem
wśród czarnych odprysków,
gdzie w ostrym słowach
przyszłość drży iskra —

My razem, my razem
od Gdyni po Śląsk!
Do pracy! Dość marzeń!
Daj serce! Daj dłoń!
Mw w murach i w polu
od Odry po Bug,
by człowiek był wolny,
by wolny był lud!

W powietrzu — na
skrzydłach
łagodnych szybowców,
wysoko na skrawkach
w zachwycie obłoków —
Na niebie, gdy biało
spadochron zakwita,
gdy serce i ciało
zawisa na linkach —

My razem, my razem
od Gdyni po Śląsk... itd.

Na morzu, gdy Bałtyk
o burty trzepocze
i rzuca jak kwiaty
chłód plany na oczy.
Gdy w rękach jak z brązu
z wysiłkiem drży lina,
a mewy cień krąży
po wodnych szczelinach —

My razem, my razem
od Gdyni po Śląsk... itd.

ROZRYWKI UMYŚLOWE

1. REBUS

Z podanego rysunku odczytać trzywyrazowe rozwiązanie.

2. ARYTMOGRAF

Podane cyfry zastąpić odpowiednimi literami według podanego klucza pomocniczego i odczytać rozwiązanie.

—2—3—4—3, 5—6—7—8—9—10
—11—4—12—11—4, 8—1—9—2—
13—5, 14—9, 3—10—11—15—16—
3—3—4—12—11—7, 8—3—4—2—4
—17—18—10, 9—19—2—9—20—21
—18—10, 1—9—16—9—22—5.

KLUCZ POMOCNICZY:

8—9—10—7 = gatunek ptaka;
z rzędu kraskowatych; 1—2—3—4
—14 = przyimek; 6—11—12—5—
13—7 = część godziny; 22—7—21
—4—16 = imię męskie; 17—15—
19—7 = jema ustna, usta (gwarowo-
wo); 13—9—20 = miejsce głębo-
kie w rzece; 8—18—14 = pier-
wiastek chemiczny.

3. BILET WIZYTOWY

Z liter podanego biletu odczytać nazwisko i imię znakomitego sportowca polskiego.

WACŁAW Z TOBYSZ

DYSK

Za rozwiązanie powyższych zadań Redakcja przeznacza do zlosowania wartościowe książkowe nagrody.

Rozwiązanie zadań należy przysyłać do dnia 14. XII br. pod adresem Redakcji „Sportowca” z dopiskiem na kopercie „Rozrywki Umysłowe.”

Za prawidłowe rozwiązanie zadań z Nr 6 nagrody książkowe otrzymali:

Piechowski Bohdan, Wrocław,
Leszczyński Waldemar, Płock,
Czarliński Leontyna, Kraków
Szafranski Radosław, Pabianice,
Ksierański Cz. sław, Biała Pól,
Wac czyski, Władysław
Chorów,
Barański Tadeusz, Poznań
Buchalski Jerzy, Toruń.

Nagrody wysyłamy pocztą. Prosimy o potwierdzenie odbioru.

Warunki prenumeraty:
w prenumeracie indywidualnej:
miesięcz. 16 zł, kwart. 47 zł, półrocza 84 zł, rocznie 680 zł;
w prenumeracie biurowej (ponad 10 egz.):
miesięcz. 50 zł, kwart. 150 zł, półrocza 300 zł, rocznie 600 zł.
Prenumeratę uplać należy na konto PKO 1-11-409

REDAGUJE
KOLEGIUM
REDAKCYJNE

D-06794

WYDAWCA — Główny Urząd Kultury Fizycznej,
Redakcja — Warszawa, Marszałkowska 58, tel. 82-616
Administracja — Warszawa, Al. Jerozolimskie 63
Tłoczono w Drukarni Wgd. „Prasa Wojskowa” w Łodzi